Zaaknummer: 44854-2022

Documentnummer: 44854-2022:754031

Raadsvergadering d.d. 15 december 2022

Aan de raad,

Onderwerp

Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaarten 2022

Portefeuillehouder

M.C. Slaets-Sonneveldt

Beslispunten

1. De Nota bodembeheer gemeente Laarbeek 2022-2033 inclusief de bodemkwaliteitskaart 2022 en bodemfunctieklassenkaart 2022 vast te stellen;
2. Het college van burgemeester en wethouders te delegeren om binnen de geldigheidsduur van de nota bodembeheer, de bodemkwaliteitskaart en/of bodemfunctieklassenkaart opnieuw vast te stellen;
3. Het college van burgemeester en wethouders te delegeren om in de toekomst bodemkwaliteitskaarten van omliggende gemeenten en waterschappen te accepteren als milieu-hygiënische verklaring voor grondverzet.

Samenvatting

Om grondverzet binnen de gemeente te faciliteren, dient een de bodemkwaliteitskaart opgesteld en de vigerende bodemfunctieklassenkaart geactualiseerd te worden. Op basis van deze (geactualiseerde) kaarten is nieuw gemeentelijk grondverzetbeleid vastgelegd in een nieuwe Nota bodembeheer 2022-2033.

In de Nota bodembeheer 2022-2033 is lokaal (gebiedsspecifiek) beleid opgenomen, waarmee de mogelijkheden voor het hergebruik van binnen de gemeente vrijkomende grond worden verruimd.

De Nota bodembeheer dient volgens het overgangsrecht vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet vastgesteld te zijn.

Aanleiding

Voor het reguleren van het grondverzet maakt de gemeente Laarbeek op dit moment gebruik van het generieke beleid. In dit beleid staat specifiek beschreven hoe in de gemeente omgegaan moet worden met grondverzet. De toepassingsmogelijkheden voor een partij grond of baggerspecie hangen af van de bodemfunctieklasse en de bodemkwaliteitsklasse van de toepassingslocatie (ontvangende bodem). Hierbij geldt steeds de strengste van de twee als de toepassingseis (zie paragraaf 3.1 Ontwerp Nota bodembeheer)

Om extra ruimte te creëren voor grondverzet is het noodzakelijk om van generieke beleid over te gaan naar een (deels) lokaal beleid. Daarnaast is de bodemfunctie-klassenkaart verouderd en voldoet deze niet meer aan de eisen, zoals gesteld in het Besluit bodemkwaliteit. Er is daarom een bodemkwaliteitskaart opgesteld en de vigerende bodemfunctieklassenkaart is geactualiseerd. Op basis van deze (geactualiseerde) kaarten is nieuw gemeentelijk grondverzetbeleid vastgelegd in een nieuwe Nota bodembeheer 2022-2033.

De Nota bodembeheer 2022-2033 is grotendeels gebaseerd op wettelijk landelijk voorgeschreven beleid uit het Besluit (Bbk) en de Regeling bodemkwaliteit (Rbk). Op een aantal onderdelen is conform het besluit en de regeling beleid geformuleerd. Gebiedsspecifiek beleid is lokaal beleid wat alleen geldt voor grondverzet binnen de gemeente Laarbeek.

Met de inwerkingtreding van Omgevingswet (vermoedelijk per 1 januari 2023) valt de Nota bodembeheer onder het overgangsrecht. Dit betekent dat de Nota bodembeheer, de bodemfunctieklassenkaart en de bodemkwaliteitskaart vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet vastgesteld dienen te zijn.

PFAS
Voor Brabant is een brede bodemkwaliteitskaart voor PFAS opgesteld. Het doel van deze bodemkwaliteitskaart is het vaststellen van de actuele bodemkwaliteit en achtergrondwaarden voor PFAS, zodat grondverzet binnen de betreffende gemeenten kan plaatsvinden zonder dat voor iedere partij grond of baggerspecie een bodemonderzoek of partijkeuring noodzakelijk is. Hoe hiermee wordt omgegaan is vastgelegd in de Nota bodembeheer PFAS.

De Nota bodembeheer PFAS en de bijbehorende Bodemkwaliteitskaart PFAS is door het college van Laarbeek vastgesteld op 24 november 2020

De bodemkwaliteitskaart PFAS dient als aanvulling op de gemeentelijke bodemkwaliteitskaart voor de overige stoffen. De Nota bodembeheer PFAS vormt een aanvulling op het gemeentelijke bodembeleid conform de Nota bodembeheer 2022 gemeente Laarbeek, met aanvullende regels voor grondverzet met PFAS-houdende grond.

De uniforme openbare voorbereidingsprocedure volgens afdeling 3.4 van de Algemene Wet bestuursrecht werd gevolgd: na de vaststelling van de stukken in ontwerp door het college op 23 augustus jl. werden de stukken gedurende zes weken ter inzage gelegd (van 8 september tot en met 20 oktober 2022). Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Beoogd effect en/of resultaat

Het doel van de Nota bodembeheer 2022 is het geven van concrete richtlijnen voor een duurzaam beheer van de bodem en het scheppen van heldere kaders. Subdoelen zijn:
- het voorkomen van bodemverontreiniging;
- het faciliteren van grondverzet binnen de gemeente zonder uitgebreid bodemonderzoek;
- beperken onderzoeksinspanning bij bouwen en planontwikkelingen;
- vermindering kosten en administratieve lasten gemeente, particulieren en bedrijven bij grondverzet en saneringen.

De Nota bodembeheer gemeente Laarbeek 2022-2033 wordt vastgesteld voor een periode van 10 jaar. De bodemkwaliteitskaart 2022 wordt voor een periode van maximaal 5 jaar vastgesteld.

Argumenten

1. Door het vaststellen van de Nota bodembeheer 2022-2033 gemeente Laarbeek inclusief de bodemfunctieklassenkaart gemeente Laarbeek en de Bodemkwaliteitskaart 2022 gemeente Laarbeek voldoet het grondverzetbeleid van de gemeente Laarbeek aan de hiervoor geldende regels uit het Besluit bodemkwaliteit.
2. De bodemkwaliteitskaart kan in veel gevallen gebruikt worden als bewijsmiddel voor de kwaliteit (milieuhygiënische verklaring) van binnen de gemeente vrijkomende grond. Dit heeft als voordeel dat deze grond veelal niet meer hoeft te worden onderzocht aan de hand van een relatief kostbare partijkeuring.
3. Door het opnemen van gebiedsspecifiek beleid worden de mogelijkheden voor het hergebruik van binnen de gemeente vrijkomende (licht verontreinigde) grond verruimd.

Het beleid is gericht op het faciliteren van verantwoord grondverzet. Doel is het zoveel mogelijk grond en baggerspecie binnen de gemeente hergebruiken. Randvoorwaarde hierbij is dat de bodemkwaliteit binnen de gemeente als geheel niet verslechtert ("stand-still"-principe) en dat dit niet mag leiden tot risico's voor mens en milieu bij het (beoogde) gebruik van de toepassingslocatie (duurzaam bodembeheer).

Concreet komt dit er op neer dat binnen de gemeente vrijkomende grond met kwaliteitsklasse 'Wonen' of 'Industrie' binnen dit gebiedsspecifieke beleid toepasbaar is binnen alle gebieden met een bodemfunctieklasse 'Wonen' resp. 'Industrie'. Daardoor nemen de hergebruiksmogelijkheden van licht verontreinigde grond toe en nemen de afvoerkosten af. Het gebiedsspecifieke beleid zorgt ook voor financiële voordelen doordat bespaard kan worden op de aanschafkosten van delfstoffen (schone grond).

4. Het machtigen van het college om de bodemkwaliteitskaart 2022 en de bodemfunctieklassen 2022 te actualiseren, onder de voorwaarde dat zulks geen inhoudelijke wijzigingen van de Nota bodembeheer met zich meebrengt, vereenvoudigt en versnelt het doorvoeren van kleine en noodzakelijke wijzigingen. Wanneer wel inhoudelijke wijzigingen van de Nota bodembeheer nodig zijn, dan dient de nota te worden aangepast en samen met de kaarten opnieuw door de gemeenteraad vastgesteld te worden. Het machtigen van het college om bodenkwaliteitskaarten van andere gemeenten te accepteren als kwaliteitsverklaring van grond welke in de gemeente Laarbeek wordt toegepast, vergemakkelijkt eveneens de uitvoering van dergelijke werken.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

1. Indien het generiek beleid wordt voortgezet dan dient van elke partij grond die vrijkomt binnen de gemeente de milieu-hygiënische kwaliteit middels onderzoek te worden vastgesteld. Ook dient de kwaliteit van de bodem waarop de grond wordt toegepast te worden onderzocht. Dit brengt onnodige extra kosten en vertraging met zich mee voor burgers, bedrijven en de gemeente.
2. Indien het gebiedsspecifieke beleid niet gehanteerd wordt, geldt het generieke, landelijke beleid voor grondverzet. Dit betekent dat licht verontreinigde grond van klasse 'Wonen" en 'Industrie' niet mag worden toegepast binnen de gemeente.

Dit voorstel heeft voor de gemeente geen verdere financiële, personele, of juridische consequenties. Wel worden kosten bespaard doordat toepassers van grond niet c.q. minder vaak een onderzoek behoeven uit te voeren bij hergebruik van grond binnen de gemeente.

Vervolgstappen

De nota bodembeheer gemeente Laarbeek 2022-2033 heeft een geldigheidsduur van 10 jaar. De Bodemkwaliteitskaart 2022 heeft een geldigheidsduur van maximaal 5 jaar.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

1. Nota bodembeheer 2022-2033 Gemeente Laarbeek (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, kenmerk: Z.213279, d.d. 25 oktober 2022);
2. Bodemkwaliteitskaart en grondwaterkwaliteitskaart Gemeente Laarbeek (WSP, kenmerk: SOB018799.RAP001, d.d; 9 juni 2022).

Het college van burgemeester en wethouders,

gemeentesecretaris | burgemeester

Zaaknummer: 44854-2022

Documentnummer: 44854-2022:754031

J.W.M. van de Ven

F.L.J. van der Meijden